

VERSLAG

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 16 maart 2017
Tijd : 13.30 – 16.00 uur
Plaats : SIKB, Gouda
Kenmerk : SIKB-PR Bodembescherming

Aanwezig :

Marcel Koeleman (voorzitter)
Jan Bessembinders (BOVAG)
Otto Feenstra (Vereniging Afvalbedrijven)
Guus Beelen (Rijksvastgoedbedrijf)
Erik van der Heijden (VTI)
Leo van der Kuijl (ODI-VDV)
Kees Jonker (RWS)
Walter de Koning (SIKB)
Huib Mulleneers (NIBV)
Aad Kant (NIBV / SIKB bestuurslid)
Henri van Geenen (NIBV)

Afwezig :

Joost de Wijs (Vereniging Afvalbedrijven)
Hermann Haukes (ODI/VDV)
Robert Hilgers (Provincie Noord-Brabant)

Gast: Frank van Berkum

Actie door   *Nr.*

1. Opening, vaststelling agenda

De voorzitter licht de agenda toe en memoreert het ontstaan en uitbouwen van het onderwerp bodembescherming bij SIKB: oorspronkelijk alleen vloeistofdichte vloeren, later ook tanks en kleidingen, vervolgens ook IBC en zelfs een beetje spoelbassins voor de agrarische sector. Vanmiddag zal mn het onderwerp IBC op de agenda staan.

De samenstelling van de Programmaraad wordt besproken. Henri van Geenen is opvolger van Hans van Eijk, Joost de Wijs (vandaag afwezig) is opvolger van Huib Walsarie. De namenlijst wordt aangepast op verzoek van Henri van Geenen en Robert Hilgers. Guus Beelen gaat er van uit dat zij met name het defensie-deel van het Rijksvastgoedbedrijf vertegenwoordigt.

Robert Hilgers heeft schriftelijk gereageerd op de agendastukken.

2. Verslag 10 oktober 2016

Het verslag wordt met enkele wijzigingen, verwerkt in de definitieve versie, vastgesteld. De acties in het verslag zijn uitgevoerd.

Naar aanleiding van het verslag: Huib Mulleneers deelt tav het jaarplan 2017 mee dat het NIBV hoogste prioriteit hecht aan het volgen van de ontwikkelingen mbt het BAL en de PGS 29. Besproken wordt dat het aspect bodem verdwijnt uit de PGS-reeks wat door enkele personen een verarming wordt gevonden. Verder dat de NRB als document verdwijnt maar dat de NRB-insteek terug komt in a) voorschriften voor bedrijven (in het BAL) b) instructies voor overheden (in het BKL).

3. Actualiteiten & mededelingen

- Stand van zaken BAL. Kees Jonker licht toe dat het moment nadert waarop de Raad v State-versie wordt afgeleverd. Vanaf dat moment kan RWS er niets meer aan veranderen, behalve in formele besluitvorming. Verwacht wordt dat dit begin april zal zijn. Voor die tijd vindt er nog overleg plaats met de VTI over het certificeren van bovengrondse opslagtanks. De vele reacties worden door I&M behandeld in ene intern keuzeprocess. De reactie van de PR hoort daar ook bij.

Kees Jonker tekent aan dat het deels om niet goed begrepen teksten gaat en anderzijds om reacties die er toe leiden dat de tekst wordt aangescherpt. Dat geldt zowel voor de technische commentaren als de meer algemene notitie van de programmaraad.

De NRB zal worden ingetrokken als zelfstandig document, een deel zal opnieuw gepubliceerd worden als BBT-document, onder de werking van het BKL. De risico-checklist wordt gepubliceerd op de website van de Omgevingswet.

- Wet kwaliteitsborging voor het bouwen door TK aanvaard

De Wkb brengt een andere verhouding tussen publieke en private controle. De keuzes in deze Wkb zijn heel anders dan in bv de Kwalibo-regeling. Toch passen ze straks allemaal in dezelfde Omgevingswet. Indien nuttig komt dit onderwerp terug in de Programmaraad.

- Stand van zaken overdracht beheer BRL K903

Het overleg is nog niet volledig afgerond, maar insteek van de overlegpartners is overdracht van BRL K 903 aan SIKB op korte termijn. Kees Jonker geeft aan dat de nieuwe naam van de BRL K903 bij voorkeur voor 1 april beschikbaar is tbv verwerking in de RvS-versie van het BAL.

- Ontwerp-herziening AS 6900 gepubliceerd voor commentaar

Reactie is mogelijk tot 5 april. Discussie wordt nog gevoerd over criterium 25 (gebruik DVS of niet). Besproken wordt dat de DVS een Duitse norm voor aanleg van folies is, die Europees breed gebruikt wordt, ook in Nederland. De begeleidingscommissie zal met een voorstel komen op dit punt.

- Europese bodembescherming: NEN-voorstel oprichten forum voor NL-inbreng

Het NEN-voorstel moet een antwoord vormen op discussies over het verlies aan invloed op de Europese bodembeschermingsnormen. Dit wordt veroorzaakt door bezuinigingen op ambtenaren (waardoor niet meer deelgenomen wordt aan overleg in Brussel). De bij de agenda gevoegde NEN-brief aan I&M is daar ook een uiting van.

Er is nog een extra zorg: grote bedrijven 'kapen' de onderwerpen en zetten de normering naar hun hand, zo is het gevoel van meerdere leden in de Programmaraad. Overigens is de invloed van NL als kleine lidstaat in de EU in principe beperkt.

Verder wordt besproken dat het niet alleen om inhoudelijke normering gaat, maar ook op de inspanningen in het certificeren. In Duitsland bestaan vergelijkbare zorgen.

De Koning

Afspraak: volgende vergadering komt het (dan inmiddels uitgeschreven) voorstel voor een forum terug.

4. **Database inspectie-resultaten**

Tijdens de vergadering op 10 oktober 2016 is besproken dat inspectie-resultaten niet centraal worden geregistreerd, terwijl dit in sommige gevallen wel beleidsmatige voordelen zou kunnen opleveren. Jan Bessembinders (BOVAG) heeft een voorstel ingebracht om een dergelijke database wel te starten en wel om te beginnen met de resultaten van inspecties op basis van protocol 6811 (15-jaarlijkse tankkeuringen).

Tijdens de bespreking komt aan de orde:

- Er is al een begin van een database uit het project 'Voorkom een Actie Tankslag'
- De directe aanleiding lag in de inspectie van riolen (AS 6700). De keuze nu voor 6811-resultaten is een pragmatische. Het gaat om slechts 3 inspectie-instellingen, met een afgebakend onderwerp. Het is verstandig om hiermee proef te draaien en bij goed resultaat later uit te breiden.

- Wie gaat de database beheren en hoe wordt dat gefinancierd? De inschatting is dat de beheerkosten laag kunnen liggen. De kosten worden gedragen door SIKB (o.b.v. de afdrachten van inspectie-instellingen).
- Verwezen wordt naar de registraties voor proces-BRL-en in het bodembeheer. Ook wordt gewezen op de registraties die nu in het kader van BRL K 903 plaatsvinden. Hier kan mogelijk van geleerd worden. Sommige leden hebben een zorg over het beheersbaar houden van de kosten.

De voorzitter concludeert dat de Programmaraad de database in deze vorm steunt, maar belangrijk is:

- Besteed aandacht aan de mogelijkheden van een link met andere registraties
- Verken opties voor beheer, o.a. voor financiering
- Overleg met de inspectie-instellingen AS 6800. Hun deelname is essentieel

De Koning Afspraak: het onderwerp komt terug tijdens de volgende vergadering

5. Zorgen voor zorg

Ondanks alle goede bedoelingen in het verleden is op dit moment maar deels bekend waar onze nazorglocaties (stortplaatsen, IBC-werken) liggen en wat er geborgen / verborgen ligt. Hoe relevant is dit, wat weten we (nog) wel, hoe gaan we er mee om en hoe monitoren we?

Tijdens de vergadering een presentatie van achtergronden door Frank van Berkum (SIKB) m.b.t. de IBC-werken en het verslag van een zoektocht in Zuid-Holland door Marcel Koeleman (DCMR) m.b.t. de stortplaatsen. Zie presentaties.

Aanleiding voor het project in ZH was de komst van de Omgevingswet. Dat leidde tot de vragen:

- Wat weten we eigenlijk van een locatie waar vroeger stoffen zijn geborgen
- Als de regelgeving verandert (komst Omgevingswet) zijn de verantwoordelijkheden dan nog wel helder? Wie financiert en wie is aanspreekbaar?

De vragen over IBC-werken komen voort uit de aanvulling van AS6900. Hiervoor bleek een grondige analyse noodzakelijk van de wettelijke verplichtingen onder de achtereenvolgende wettelijke regimes in de afgelopen 20 jaar (IPO-interimbeleid, Bsb, Bbk). Die leidde vervolgens tot een de zoektocht van de rapporteur en begeleidingscommissie om aan gegevens over aantal en ligging van IBC-locaties te komen. Daaruit blijkt dat er aanzienlijke hoeveelheden IBC-bouwstoffen zijn toegepast, maar over locaties en aard en omvang van de werken beperkte informatie beschikbaar is. Gezien de toegepaste hoeveelheden zijn deze IBC-werken en de aanvulling van AS6900 milieuhygiënisch relevant.

Beide inleiders stellen de Programmaraad de vragen:

- Herkennen jullie de problematiek. Zijn er ervaringen die dit ondersteunen of weerleggen
- Wat doen we er mee?

Besproken wordt:

- In hoeverre zijn de 261 geïdentificeerde stortlocaties in ZH niet al onderdeel van de NAVOS-inventarisatie? Ook wordt gevraagd of de locaties niet al zijn opgenomen in de Wbb-inventarisaties. Is er geen dubbeltelling? Dit wordt nagegaan, o.a. bij de werkgroep Spoedlocaties
- Is wel duidelijk wat het milieuhygiënisch belang is van deze locaties? En is het niet al juridisch afgedekt?
- M.b.t. de IBC-werken: uit gesprekken n.a.v. de aanpassing van AS6900 komt het beeld naar voren dat er weinig meldingen bekend

zijn bij het bevoegd gezag (uit de afgelopen jaren, en ook de periode ervoor onder het Bsb), en dat er weinig informatie beschikbaar is over bestaande IBC-werken (plaats, aard en omvang van bouwstoffen + IBC-maatregelen). Uitzondering is RWS die als terrein-eigenaar juist wel alle bekende locaties heeft laten onderzoeken.

- Ingeschat wordt dat de meeste locaties met AVI ook op RWS-terrein zullen liggen. Dit geldt niet voor locaties waar TAG is geborgen. Die liggen vermoedelijk juist op gemeentelijk terrein. De locaties zijn bovendien relatief kleinschalig. De risico's zullen hier dus het grootst zijn.
- Bij gewone stortplaatsen blijkt al enige tijd sprake van natuurlijke afbraak, waardoor de eerder ingeschatte risico's mee blijken te vallen.
- IBC-locaties zijn misschien juist de toekomstige probleemlocaties, omdat zij bijna altijd bodemverontreiniging opleveren, maar vermoedelijk zelden saneringswaardig zijn.
- Het is jammer om te zien dat de houdbaarheid van beleid kennelijk beperkt is: er is weinig gevolg gegeven aan de wettelijke verplichtingen. Mede door gebrek aan financiële middelen (apparaatskosten)
- Het is goed om ook te checken wat er bekend is bij de SBN i.o., een stichting die zich bezig met restverontreinigingen.

De Koning /
Van Berkum

Afspraak: er wordt een korte inventarisatie gemaakt van hetgeen bekend is bij een aantal omgevingsdiensten (beleidsmedewerkers / vergunningverleners en een aantal handavers).

6. **Jaarplan activiteiten bodembescherming 2017**

Het Jaarplan wordt goedgekeurd.

7. **Handreiking kleine IBC-werken**

Feenstra

De voorgeschiedenis wordt besproken. Afgesproken wordt dat commentaar op de tekst binnen een week kan worden aangeleverd bij Jelle de Boer.

8. **Rondvraag**

Is spot repair bij tanks mogelijk? In een aantal gevallen wel (bv met coating), maar in nogal wat gevallen is het middel erger dan de kwaal.

